

Putem tiskovina i hrvatske televizije (moj prvi nastup nakon gotovo dvije godine) ustvrdio sam da Proračun nije ni ekonomski ni socijalni. Ova moja konstatacija je izazvala nezadovoljstvo u Ministarstvu financija. Kako moji pretplatnici ne bi imali dileme prezentirat ću argumentaciju na kojoj zasnivam svoja promišljanja.

Krvna slika Hrvatske može se ukratko definirati kao: pokrivenost uvoza izvozom iznosi tek 47% što znači povećanje deficita u prvih osam mjeseci ove godine za 3,5 milijarde \$; zaposlenih je bilo 1,357 milijuna a nezaposlenih 0,376 milijuna i 0,988 milijuna penzionera što znači da na jednog zaposlenog dolazi bar jedan nezaposleni/penzioner; ino dug od 1999. – 2002. se je povećao sa 9,872 na 13, 283 milijarde \$ što predstavlja stopu rasta od 10,4%, odnosno povećanje ino duga u društvenom proizvodu se je povećalo sa 53% na 57% respektivno; javni dug u kunama se je za navedeno razdoblje još dinamičnije povećavao: sa 48, 642 na 70,742 milijarde kuna što predstavlja stopu rasta od 13,3% a ovo je rezultiralo rastom duga u domaćem društvenom proizvodu sa 34 na 40%.

MMF nije prihvatio projekciju rasta društvenog proizvoda od 5% i hrvatska se je strana složila sa stopom rasta od 4% (razlike u pogledima iznose 25% - sic!). Nabranjanja bi se moglo u nedogled. Ipak dovoljno je da čitaoca uputim na zadnji broj časopisa «Ekonomija/Economics».

Sumirajući izneseno moguće je zaključiti da država funkcionira u uvjetima mekog budžetskog ograničenja. Naprosto, nastavlja se postojeća politika i predizborna godina će vjerojatno pogoršati «krvnu sliku» hrvatske privrede. Pridoda li se iznesenom napuštanje monetarne i kreditne politike jasno je da predstoje ozbiljna ograničenja temeljem makroekonomskog okvida.

Oporba bi, stoga, morala neizostavno otvoriti javnu raspravu jer će, ionako, u Saboru biti nadglasana. Ovo jer do sada nije bio slučaj da se Proračunu pristupi na primjeren način. Na žalost, MMF je prihvatio moj prijedlog o nužnom određenju poreznog kapaciteta i potom nam je ostavio mogućnost da tako planirane prihode razdijelimo prema odnosu snaga.

Neznamo kakav će biti Proračun u 2003. godini ali je sasvim jasno da iskoraka neće biti i da će Vlada i ovaj put naći rješenje.

Prema tome, nije socijalni jer nezaposleni (uvećani za broj «zaposlenih» koji ne primaju plaću) i penzioneri neće moći biti zbrinuti osiguranim sredstvima u Proračunu. Jednako tako nije ni ekonomski jer je porezna presija nepodnošljivo visoka. Zaduženje u inozemstvu i tuzemstvu zvone na uzbunu. Ipak Proračun bez obzira koliki bio jasne ekonomske politike ostaje tek fiskalni instrument koji, po definiciji, nije dobar.